

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-312-5-22>

**ORGANIZATION OF INDEPENDENT WORK
OF APPLICANTS FOR EDUCATION IN THE HUMANITARIAN
PEDAGOGICAL COLLEGE**

**ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ
В ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОМУ КОЛЕДЖІ**

Fedorchuk N. A.

*PhD in Pedagogy,
Head of the Department of Pedagogy,
Psychology and Professional Methods
Municipal Institution
of Higher Education
«Bar Humanitarian
and Pedagogical College named
after Mykhailo Hrushevskiy»
Bar, Vinnytsia region, Ukraine*

Федорчук Н. А.

*кандидат педагогічних наук,
завідувач кафедри педагогіки,
психології та фахових методик
Комунального закладу вищої освіти
«Барський гуманітарно-педагогічний
коледж імені Михайла Грушевського
м. Бар, Вінницька область, Україна*

В Законі «Про вищу освіту» зазначено, що освітній процес у закладах вищої освіти здійснюється, зокрема, у формі самостійної роботи здобувачів освіти (стаття 50) [1].

Загальні дидактичні аспекти організації самостійної роботи розроблялися такими вітчизняними науковцями як А. Алексюк, Г. Бутенко, Л. Гапоненко, У. Гончаренко, Л. Грицюк, О. Дубасенюк, Л.Жарова, Г. Костюк, О. Кучерявий, В. Лозова, В. Лубенець, О. Мороз, В. Сипченко, О. Скрипченко, В. Онищук тощо.

Визначальною метою діяльності фахових циклових комісій та кафедр Комунального закладу вищої освіти «Барський гуманітарно-педагогічний коледж імені Михайла Грушевського (Вінницька область, Україна) є розробка науково-методичного супроводу самостійної роботи студентів, що є необхідною умовою впровадження кредитно-модульної системи організації освітнього процесу. Самостійна робота студентів регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в Коледжі» (URL: <https://drive.google.com/file/d/1oYhohAJ1KQJxRxucprqafyPrZuFcoargJ/view>), «Положенням про організацію самостійної роботи студентів в умовах кредитно-модульної

системи в Коледжі»» (URL: <https://drive.google.com/file/d/1gOIHUPb6UNbka44DJ1S7xNSHQDEtUjZo/view?usp=sharing>).

Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення конкретної навчальної дисципліни. Серед них: державні, галузеві стандарти освіти навчального закладу вищої освіти; освітньо-професійні програми, навчальні плани; робочі програми з навчальних дисциплін.

Зупинимося на питанні опису самостійної роботи студентів у робочих програмах навчальних дисциплін. Зокрема, в робочій програмі з навчальної дисципліни визначається: кількість годин на самостійну, індивідуальну роботу; конкретизовано завдання для самостійної роботи; кількість годин на їх виконання та кількість балів; завдання для індивідуальних навчально-дослідних завдань та вимоги до їх виконання; методичне забезпечення самостійної роботи. Як приклад проаналізуємо програму з педагогіки для студентів 013 Початкова освіта галузі знань: 01 Освіта/Педагогіка денної форми навчання (URL: <https://nataliafedorchuk10.wixsite.com/-----online/blank>).

Насамперед, у програмі відповідно до навчального плану визначено кількість годин самостійної роботи студентів (загальна кількість – 180 годин, самостійна робота – 56 годин). У розділі 4 «Структура навчальної дисципліни» визначено кількість годин самостійної роботи в межах вивчення основних змістових модулів та тем.

З метою ґрунтовного самостійного засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу педагог має розробити навчальні методичні посібники, що сприятимуть ефективній організації їх самостійної пізнавальної діяльності. Тому нами розроблено навчально-методичний посібник «Педагогіка: матеріали для самостійного вивчення», в якому вміщено матеріали для самостійного вивчення студентами дисципліни «Педагогіка» (URL: https://drive.google.com/file/d/1BKETLwzNpL1kYy-SVB_Y0XMtqKCPGuij/view?usp=share_link). Посібник призначений для провадження дистанційного навчання шляхом самостійного аналізу студентами електронних фахових ресурсів та опорних навчальних матеріалів, забезпечення відеосупроводу основних тем курсу, доступу до фахового сайту «ПЕДАГОГІКА-ONLINE» (URL: <https://nataliafedorchuk10.wixsite.com/-----online/about-5>).

Супровідний контент систематизовано за основними темами робочої програми (URL: <https://nataliafedorchuk10.wixsite.com/-----online/%D0%BA%D0%BE%D0%BF%D1%96%D1%8F-%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1>

%96%D0%BA%D0%B0-%D0%BC%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B4%D1%88%D0%B8%D0%B9-%D0%B1%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B0%D0%B2%D1%80).

На тематичних сторінках сайту розмішено різноманітні авторські навчально-методичні матеріали, необхідні для самостійного опанування теми: електронні тексти лекцій, мультимедійні презентації, опорні конспекти, інструкції до виконання лабораторних та практичних робіт, картки самостійної роботи, відеоматеріали (URL: <https://nataliafedorchuk10.wixsite.com/-----online/%D0%BA%D0%BE%D0%BF%D1%96%D1%8F-%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0-4-4-1>).

Обов'язковими для виконання є аналіз нормативних освітнянських документів, виконання лабораторних та практичних робіт, укладання словника опорних термінів, проходження тестування, написання модульної контрольної роботи. Студентам надається право вибору тем реферативних повідомлень, творчих робіт та навчально-дослідницьких робіт.

Для належного виконання лабораторних (URL: <https://drive.google.com/file/d/1zPbMM6LAd7x9oqJ5y96TJRIG4nZ1Xpmq/view>) та практичних робіт (URL: <https://drive.google.com/file/d/1nSKq12859Y-RGKNQkd2ZMCZjGIKcbVvg/view>) студентам запропоновано інструкції із чіткими вказівками щодо визначених завдань.

Окремий 9 розділ програми присвячено опису змісту самостійної роботи студентів, визначено види завдань самостійної роботи та кількість можливих максимально набраних балів за їх виконання: інформаційна довідка (дефінітивний аналіз базових понять) – 1 бал; аналіз нормативних та законодавчих документів, фахових видань, інтернет-ресурсів – 2 бала; створення опорних схем та таблиць – 2 бала; створення авторського інформаційного бюлетеня, буклета – 3 бала; реферативне повідомлення – 4 бала; виконання лабораторної, практичної роботи – 4 бала; створення авторської мультимедійної презентації – 5 балів; аналітико-дослідницьке завдання (аналіз першоджерел, фахових статей, проведення анкетування, тестування тощо) – 5 балів; написання авторського міні-есе – 5 балів.

З метою належної організації самостійної роботи студентів розроблено картки самостійної роботи, в яких визначено завдання та кількість максимально можливих балів за їх виконання (URL: https://drive.google.com/file/d/1YLS5XTRg_cqUrUrvOTmE0cexd0hBY5mZ/view).

В 10 розділі програми з педагогіки «Індивідуальні завдання» описано зміст індивідуальної роботи студентів, визначено види індивідуальних завдань: написання реферативних повідомлень; підготовка творчих, науково-дослідницьких проєктів; виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань; участь у студентських науково-практичних конференціях; участь у семінарах, вебінарах, тренінгах, олімпіадах; написання курсових, кваліфікаційних, бакалаврських робіт; здобуття неформальної освіти шляхом участі в професійно зорієнтованих онлайн-курсах, тренінгах, семінарах тощо.

В програмі визначено й види індивідуальних завдань та кількість можливих максимально набраних балів за їх виконання: курсова робота – 5 балів; бакалаврська робота – 10 балів; участь у предметних олімпіадах, конкурсах, студентських наукових, науково-практичних конференціях, семінарах коледжевого та міжрегіонального рівнів – 5 балів; участь у предметних олімпіадах, конкурсах, студентських наукових, науково-практичних конференціях, семінарах Всеукраїнського рівня – 10 балів.

У розділі 12 «Засоби діагностики, форми та методи контролю, критерії оцінювання результатів навчання» описано політику оцінювання результатів пізнавальної діяльності здобувачів освіти, зокрема – результатів їх самостійної роботи. З метою управління самостійною роботою студентів по підготовці до складання заліку чи екзамену у програмі вміщено перелік питань, список рекомендованих фахових друкованих та інформаційних джерел, діючих нормативних документів.

Загалом належна організація самостійної роботи здобувачів освіти є основною передумовою ґрунтового засвоєння ними змісту педагогіки як фахової навчальної дисципліни зокрема та успішного їх навчання в гуманітарно-педагогічному коледжі як закладі вищої освіти загалом.

Література:

1. Закон України «Про вищу освіту». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>